

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 00006 - 0 / 2025		
Érkezett: 2025 JAN 13.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezeli iroda:
1	7	du

Alkotmánybíróság

Budaörsi Járásbíróság, mint első fokon eljáró bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

csatolt meghatalmazással igazolt képviselőm, a **Dr. Orosz Krisztina Ügyvédi Iroda**

útján

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Budaörsi Járásbíróság 6.Szk.93/2024/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés a Budaörsi Járásbíróság 6.Szk.93/2024/2. számú végzése. (2. számú mellékletként csatolva)

2024. február 22. napján 13 óra 00 perc körüli időben a rendőri intézkedés alá vonták a forgalmi rendszámú, Skoda NH típusú gépjárművet és annak vezetőjét. Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy úgy vett részt a közúti közlekedésben az általa vezetett, forgalmi rendszámú, Skoda NH típusú gépjárművel, hogy annak műszaki érvényességi ideje 2024. február 11. napján lejárt. a közlekedési szabályszegés tényét a helyszínen elismerte, amely miatt vele szemben 13.000,- forint helyszíni bírság került kiszabásra.

A járműnyilvántartás és a cégnyilvántartás adatai alapján a helyszínen megállapításra került továbbá, hogy a forgalmi rendszámú, Skoda NH típusú gépjármű tulajdonosa és egyben üzemben tartója 2017. november 20. napjától az

Panaszos az vezető tisztségviselője, önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezető. Erre tekintettel a helyszínen intézkedő rendőr vele szemben a távollétében a KRESZ 5. § (3) bekezdésének a) pontjába ütköző szabályszegés elkövetése miatt feljelentéssel élt.

A Budaörsi Járásbíróság a panaszos kifogását nem találta alaposnak, ezért a Budaörsi Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság 2024. március 20. napján kelt 13801/280-4/2024. szabs. számú határozatát hatályban tartotta. Panaszost a bíróság erre vonatkozó kérelme ellenére nem hallgatta meg.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Panaszos a szabálysértési hatóság döntésével szemben a Szabs.tv. 105. § (1) bekezdése alapján kifogást nyújtott be, amelyre tekintettel a hatóság nem változtatta meg a döntését, az így eljáró Budaörsi Járásbíróság által meghozott végzéssel szemben fellebbezésnek a Szabs. tv. 116. § (1) bekezdése alapján nincs helye, illetve, a szabálysértési kódex a rendkívüli jogorvoslatok közül nem biztosítja a felülvizsgálatot, perújításnak pedig tárgyi ügyben nincs helye.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntést részemre 2024.11.06-án kézbesítették, ezáltal az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Budaörsi Járásbíróság 6.Szk.93/2024/2. számú végzésének joghatása kiterjed panaszosra, mert a panasz alapjául szolgáló ügyben eljárás alá vont személyként vett részt.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

B) cikk (1) bekezdés

Magyarország független, demokratikus jogállam.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A szabálysértési hatóság döntésével szemben előterjesztett kifogás elbírálása tárgyában hozott végzés alaptörvényellenes és a bírói jogalkalmazás határain jelentősen túlterjeszkedő absztrakción alapul.

A döntés indokolása szerint a jogi személy tulajdonában és üzemeltetésében álló, a cég működése során használt gépjármű műszaki vizsgájának lejártát követően a közúti forgalomban való részvétele megalapozza az ügyvezető szabálysértési felelősségét, a KRESZ 5. § (3) bekezdésének a) pontja alapján.

Elsősorban hivatkozunk arra a körülményre, mely szerint a szabálysértési eljárás során az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján be kell tartani a büntetőeljárás esetén kimunkált alkotmányos garanciákat, alapelveket.

A Szabs. tv. 2. § (1) bekezdése alapján:

„Szabálysértés miatt az vonható felelősségre, akinek a cselekménye szándékos vagy gondatlan, kivéve, ha a szabálysértést meghatározó jogszabály csak a szándékos elkövetést bünteti.”

Az Alkotmánybíróság a 63/1997. (XII. 12.) számú AB határozatában egy tárgyi ügýhöz lényeges kérdésekben hasonló ügyben mondta ki az alábbiakat:

„A szabálysértési felelősség – legyenek bár az elkövetett jogsértések igazgatásellenesek vagy kriminális jellegűek – alapvetően „bűnfelelősség”, azaz természetes személy múltban elkövetett jogsértésére válaszol, s a felróhatóság alapján meghatározott – represszív jellegű – joghátrányt helyez kilátásba.

Az 1983. évi 10. tvr. alkotmányellenesen bővítette ki az elkövetői kört, amikor lehetővé tette a szervezet (szervezeti egység) vezetőjének a felelősségre vonását. Ez a megoldás a közvetett tettség sajátos formáját honosította meg a magyar szabálysértési jogban, amely semmiképpen sem áll összhangban az Sztv. által meghatározott „elkövető” fogalmával, s a felróhatóság követelményével.”

Az, hogy tárgyi esetben az ügyvezető személyes szabálysértési felelőssége került megállapításra, az súlyosan sérti az alkotmányos büntetőjog követelményeit, illetve a panaszos alapvető jogait.

Az Alkotmánybíróság fenti határozata kimondja azt is, hogy a szabálysértési jog represszív, „büntető” jellegű, ezt bizonyítják az ugyanúgy alkalmazható vagyoni és személyi szabadságot korlátozó szankciók is. Ezért nélkülözhetetlen, hogy érvényesüljenek a büntetőjog alapját jelentő alkotmányos alapelvek is, annak érdekében, hogy ne sérüljenek az eljárás alá vont személy alapvető jogai.

A „nullum crimen sine lege”, mint a büntetőjog kulcsfontosságú alapelvét az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdése tartalmazza. Eerre tekintettel kizárólag az a cselekmény vagy mulasztás lehet szabálysértés, amelyet a jogszabály meghatároz, és amelyet az ott meghatározott személyi kör követ el.

A fenti elvről az Alkotmánybíróság a 24/2021. (VII. 21.) AB határozat indokolásának [30] bekezdésében a következőket mondta ki:

„Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében megjelenő nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elveket megfogalmazó alkotmányos szabály a jogállamiság elvének konkretizálása a büntető igazságszolgáltatás egész területén. Ebben az elvben jelenik meg a jogállamok egyik legnagyobb múltra visszatekintő garanciája, a jogbiztonság kifejeződése és biztosítója, amely az állami büntetőhatalom gyakorlásának korlátait és gyakorolhatóságát övező feltételek előre megismerhetőségének követelményét jelenti.”

A szabálysértési eljárásban hozott végzés által hivatkozott KRESZ 5. § (3) bek. a) pontja alapján:

(3) Ha a jármű az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek nem felel meg,

a) az üzemeltető nem engedheti meg, hogy a vezető a járművel elinduljon és az elindulást köteles megakadályozni;

A panaszos elmarasztalásának alapjául szolgáló közlekedési szabály alapján az üzemeltetőt terheli a kötelezettség. Az üzemeltető azonban nem a panaszos, hanem az a gazdasági társaság, amelynek ügyvezetője.

Szabálysértés elkövetői (alanyai) csak olyan személyek lehetnek, akiket a szabálysértés elkövetéséért szabálysértési felelősség terhel. A szabálysértési felelősséget a fenti jogszabályhely expressis verbis az üzemeltetőre telepíti.

A magyar jogrendszerben szabálysértés elkövetője csak természetes személy lehet.

Nincs olyan jogszabály, amely alapján megállapítható lenne egy gazdasági társaság képviselőjére jogosult magánszemély szabálysértési felelőssége, az általa képviselt társaság cselekményéért/mulasztásáért. Ilyen tartalmú jogszabályi hivatkozást nem tartalmaz sem a hatóság által hozott határozat, sem pedig a bírósági végzés. Emiatt ezek a határozatok pontosan a szabálysértési felelősséget megalapozó logikai összefüggést nélkülözik, tehát ilyen tekintetben teljes mértékben megalapozatlanok, Alaptörvény-ellenesek.

A bírósági döntésben a szabálysértés jogi személy által előidézett cselekmény vagy mulasztás mögött mindig egy emberi cselekmény keresendő. Ennek alapján azonban, mivel az eljárás alá vont személy esetleges mulasztása csupán a kérdéses gépjármű műszaki vizsgájának lejártával van összefüggésben, nem pedig a szabálysértési tényállással (az ilyen állapotban való közlekedés), ezért sem alapolozhatja meg panaszos szabálysértési felelősségét, ilyen alapon sem található tehát olyan jogszabály, amelyen a szankció alapjául szolgálna, így a határozat Alaptörvény-ellenessége fennáll.

A bíróság határozatának indokolásában a képviselői jogra, illetve a jogi személy önálló cselekvése kizártságára tekintettel gyakorlatilag teljes mértékben betudhatóan minősíti az ügyvezetőnek a cselekvést. Ez akkor lenne elfogadható, ha a jogszabály nem nevesítené, hogy a szabálysértést csak az üzemeltető követheti el. A jogi személy, illetve tagjainak elválasztása alapvető jogelv, így az ügyvezető és a jogi személy semmilyen szempontból nem kezelhető egy entitásként. A jogi személy valóban rászorul a képviselőre a jognyilatkozatai megtételéhez, azonban nem jelenti azt, hogy fordított esetben, minden a működésével kapcsolatos körülmény azonosítható az ügyvezetővel.

A „nullum crimen sine lege” elvről az Alkotmánybíróság a 24/2021. (VII. 21.) AB határozat indokolásának [30] bekezdésében a következőket mondta ki:

„Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében megjelenő nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elveket megfogalmazó alkotmányos szabály a jogállamiság elvének konkretizálása a büntető igazságszolgáltatás egész területén. Ebben az elvben jelenik meg a jogállamok egyik legnagyobb múltra visszatekintő garanciája, a jogbiztonság kifejeződése és biztosítéka, amely az állami büntetőhatalom gyakorlásának korlátait és gyakorolhatóságát övező feltételek előre megismerhetőségének követelményét jelenti.”

A jogbiztonság pedig a jogállam egyik alapvető követelménye az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján, így a fenti elvet sértő bírósági döntés egyben a jogbiztonság, illetve a jogállamiság követelményének sérelmét is okozza.

Tárgyi esetben az eljáró hatóság, illetve bíróság jogszerűtlenül kitágította a szabálysértési felelősség megállapításának határait, hiszen egyfajta objektív felelősséget alkalmazott a jogi személy törvényes képviselője terhére, vagy egy a közvetett tettességhez hasonló szabálysértési jogi alakzatot hozott létre, alkotmányellenes módon.

A döntés hibás logikájára mutat rá az a fiktív eset is, amely egy másik jogi személy esetén állna fenn, több ügyvezető általi irányítás esetén:

Ekkor a fenti logika mentén mindegyik ügyvezető természetes személyként vett szabálysértési felelősségét megalapozná egy a tárgyihoz hasonló eset vagy adott esetben a MÁV vagy az Audi nagyvállalatainak több százas autóflojtája tekintetében az ügyvezető/vezérigazgató tucatjával kaphatná a büntetőpontokat.

Hivatkozunk a bíróság végzésének indokolásában foglaltakra:

„Noha sem a KRESZ, sem a Szabs.tv. nem tartalmaz konkrét rendelkezést arra az esetre nézve, hogy ha az üzembentartó jogi személy, akkor az üzembentartót terhelő kötelezettség elmulasztása miatt helyette tartozik-e, s ha igen, ki tartozik jogi felelősséggel, azonban az üzembentartó sem a KRESZ 5. § (3) bekezdésének a) pontjában előírt közlekedési szabály, sem más jogszabály megszegése miatti felelősség alóli mentesülését nem eredményezheti azon tény, hogy jogi személynek minősül.”

Ezzel kapcsolatban kiemeljük, hogy az eljáró bíróság is érzékelte a kiterjesztő jogértelmezést, amely azonban bármennyire is fontos jogalkotói célnak tűnik a jogellenes cselekményeket követő felelősségre vonás, mégsem eredményezhet egyben a jogrendszer sokkal súlyosabb sérelmét.

Álláspontunk szerint tehát a szabálysértési felelősség megállapíthatósága érdekében először jogalkotói aktusra lett volna szükség, a bírói fórumok csupán ezt követően juthatnának a tárgyi ügyben hozott döntésre.

A szabálysértési eljárás szabályozása következtében a kifogás elbírálása során a panaszos meghallgatására sem került sor, így az eljárás során sérült a jogorvoslathoz való alkotmányos joga is.

Fentiekből következően az üzembentartó által elkövethető szabálysértés az üzembentartói minőséggel nem rendelkező eljárás alá vont személy vonatkozásában nem állapítható meg. Az eljáró bírói fórum döntése során a jogalkotó hatalmi ág eszközével élve, tételes jogszabályi rendelkezés hiányában került sor a panaszos szabálysértési felelősségének megállapítására.

Fentiekre tekintettel indítványozom, hogy a Budaörsi Járásbíróság 6.Szk.93/2024/2. számú végzését megsemmisíteni szíveskedjenek.

- c) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Budaörsi Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság 2024. március 20. napján kelt 13801/280-4/2024. szabs. számú határozata, illetve az ezen döntést hatályban tartó, a Budaörsi Járásbíróság által 6.Szk.93/2024/2. számon meghozott végzésének alapjául egyaránt a fentiekben bemutatott, az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdését sértő, szélsőségesen kiterjesztő jogalkalmazói jogértelmezés szolgált.

Tárgyi ügyben döntő jelentősége volt annak, hogy a Szabálysértési törvény személyi hatályát a KRESZ 5. § (3) bekezdés (a) pontja szerinti tényállás vonatkozásában, a jogi személy törvényes képviselőjére (ügyvezető), mint a

társaság tulajdonát képező gépjármű üzemeltetőjára kiterjesztették, így szabálysértési felelősségét egy olyan ügyben állapították meg, ahol hiányzott a döntés alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezés, továbbá a szabálysértési felelősség általános követelményeként meghatározott szándékosság vagy gondatlanság.

Mivel a szabálysértési eljárásra a szankciós, represszív jellege miatt a büntetőeljárás alkotmányos garanciái vonatkoznak, ezért tárgyi ügyben az alkotmányos büntetőjog követelményei, valamint a jogállamiság, illetve az abból származtatott jogbiztonság követelményei egyaránt sérültek.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nem.

b) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

1. *ügyvédi meghatalmazás*
2. *a Budaörsi Rendőrkapitányság 13801/280-4/2024. szabs. számú határozata*
3. *Budaörsi Járásbíróság 6.Sz.k.93/2024/2. számú végzése*

Kelt: Budapest, 2025. 01.06.

Tisztelettel:

dr. Orosz Krisztina ügyvéd

Dr. Orosz Krisztina Ügyvédi Iroda